

Minden közgyűjtemény életében ünnep – különösképpen ínséges időkben –, ha szoros vett feladatán túl más módon is hozzájárulhat értékekben gazdag kultúránk felmutatásához, népszerűsítéséhez. A Kisfaludy Károly Megyei Könyvtárban három ilyen esemény történt a tavasz folyamán; írásunk ezt a három örömet szeretné megosztani a Könyvtári Levelező/lap olvasóival.

Április elején a győri Műhely folyóirat és könyvtárunk szervezésében bensőséges hangulatú esten emlékeztek szerzők és olvasók a periodikum elmúlt húsz esztendejére.

Intézményünk vezetője, *Horváth József* bevezető gondolatait követően *Szakács Imre*, a könyvtárat fenntartó megyei önkormányzat közgyűlésének elnöke mondott köszöntő szavakat. A politikus a természetből vett hasonlat segítségével érzékeltette, mit jelentett az eltelt két évtizedben a Műhely megyénk szellemi-kulturális életében. Idézte az azóta a Kortárs főszerkesztőjévé avanszált Ambrus Lajosnak a fák dicséretéről szóló, az 1996-os évfolyam 3. számában megjelent írását, majd Örkény István *Meddig él egy fa?* című novellájából olvasott fel részletet. Szavaiból kitűnt, hosszú életet kíván a folyóiratnak, s azt, hogy őrizze meg sokszínűségét, egyenességét, lényeglátását.

Majd *Villányi László* főszerkesztő vette át a szót, felkonferálva a megjelent írókat, költőket. A lapban publikáló szerzők közül vendégünk volt a Sopronban élő *Dalos Margit* és *Kerek Imre*, a pannonhalmi bencés szerzetes-tanár *Borián Elréd*, a Kapuvárról érkezett *Devecseri Zoltán* és a Sokorópátka és Győr között ingázó *Pátkai Tivadar*. A főszerkesztő mindnyájuktól ugyanazt kérte: beszéljenek arról, hogyan élték meg a húsz évet, s ezt egy általuk írt mű felolvasásával tegyék teljessé. Ki-ki vérmérséklete szerint, boldogan tett eleget a kérésnek, s villantott fel élete ezen időszakából pillanatképeket. A választott írások között pedig akadt olyan is, amelynek – színházi szóhasználattal élve – itt tartották az ősbemutatóját.

Az egyik jelenlévő olvasó kérdésére válaszolva *Villányi László* is válaszolt röviden, hogyan tekint vissza az eltelt évekre. Rendkívül termékeny időszaknak nevezte a két évtizedet, de nem hallgatta el keserűségét sem, az állandó görcsöt amiatt, hogyan tudják életben tartani a lapot. Visszatekintését jó hírrel zárta: hamarosan megjelenik újabb tematikus számuk, melyet a vonat köré építenek fel.

Könyvtárigazgatónk, aki egyben szerkesztője is a Műhelynek, szintén bizakodva tekintett a jövőbe, hisz abbeli reményének adott hangot, a megye sajtótörténetében előkelő helyet fog betölteni e szellemi izgalmat nyújtó folyóirat.

Néhány nap elteltével a magyar költészet napját ünnepeltük közel huszonöt költő több mint negyven versének elmondásával, közéletünk ismert személyiségei, szakmabeliek és kedves olvasóink körében.

Könyvtárunk is évről évre méltó módon emlékezik és emlékeztet a magyar költészetre, a 2005-ös, centenáriumi évtől rendhagyó program keretében. Rendezvényünk a verskedvelő nagyközönségre épít, azokra, akik nem riadnak vissza a szerepléstől, s attól, hogy bepillantást engedjenek lelki világukba. Ugyanis az általunk felkért személyek s hozzánk bejelentkező olvasók, akik hangsúlyozottan nem színészek, versmondók, kedvenc versüket olvassák fel, a kiválasztott költők születési évének sorrendjében, így a

régmúlt szerzőitől a ma élőkig századokon átívelő időutazás részese lehet mindenki, aki velünk szeretné ünnepelni ezt a napot.

Horváth József könyvtárigazgató felvezető gondolatai után rögvest átadja a szót a költészetnek. Egymást érik – konferálás nélkül – a szebbnél szebb poémák, értő tolmácsolásban, s közben egy-egy megzenésített vers is felcsendül a győri Révai Miklós Gimnázium irodalomtanárának, *Wenczel Imrének* köszönhetően. Végül a közönség soraiból is kedvet éreznek néhányan, hogy megosszák kedvenc versüket a jelenlévőkkel.

Idén sem volt ez másképp. Hacsak annyiban nem, hogy a rendezvény napján is négyszer kellett átírni a sorrendet, mert ennyien jelezték még versmondási szándékukat, valamint hogy három médium is fontosnak érezte, hogy eljőjön hozzánk és első kézből tudósítson az eseményről.

Mielőtt teljesen elragadna bennünket a hév, sietve hozzátesszük, ez a lelkesedés bizony csak egy szűk körre vonatkozatható. Tudvalevő, hogy a versolvasó közönség megfogyatkozott, különösen igaz ez a fiatalokra. Utóbbi megállapítást osztja Wenczel Imre is, aki évek óta tevékeny részt vállal szervezésben, megvalósításban egyaránt, hiszen nemcsak a versfolyam összeállításában, valamint versek megzenésítésével van segítségére intézményünk munkatársainak, hanem tanítványait is „beveti”, hogy ifjú olvasók szájából is elhangozzék néhány költemény. Az iskolában ugyanis nem kötelező tartani a versről szóló ünnepséget, tanára válogatja, hogy megemlékeznek-e a magyar költészet napjáról a tanórán.

Mi tesszük hozzá, e téren is lehetne változtatni, akár a mi kezdeményezésünk mintájára úgy, hogy vállalkozó kedvű tanárok és diákok olvassák fel e napon kedves versüket az iskola közössége előtt. Valószínűleg kezdetben nem tolonganának a felolvasók, de idővel ez is megváltozna, csak bele kell vágni...

Osztjuk Gortvay Erzsébet kárpátaljai irodalomtörténész vélekedését, aki szerint ha majd nem kell nap mint nap a megélhetéssel foglalkozni, akkor jut idő a szellemiekre is, akkor újra fontossá válik a nemzettudat, a

hazaszeretet, az emberség, az erkölcs. Mindegyik is ez volt a költészet általános küldetése, hivatása, s ez is marad. Ezek örök értékek, amelyek nem változnak, mert nem változhatnak. Csak vannak időszakok, amikor háttérbe szorúlnak. De eljön a vers reneszánsza!

Bő egy hét múlva izgalmas történelmi előadással és tárlatvezetéssel nyitottuk meg a nagyközönség számára a százötven éve, rejtélyekkel teli módon elhunyt gróf Széchenyi István előtt tisztelgő, számos ritkaságot bemutató kiállításunkat.

A magyar történelem e kiemelkedő személyiségének emléket állító kiállítást munkatársunk, *Antaliné Hujter Szilvia*, a Helyismereti és Különgyűjteményi Osztály szaktájékoztatója állította össze – mindannyiunk gazdagítására. A színes képekben bővelkedő tárlat felöleli az egész életutat, és kiemelten foglalkozik a Győrt, Sopront és Nagycenket érintő dokumentumokkal. Az évfordulóra megjelent szép, gazdagon illusztrált albumokon kívül ritkaságyűjteményünk becses darabjai is megtekinthetők, így Széchenyi műveinek első kiadásai, a korabeli megyei sajtó érdekességei; de közgyűjteménytársunk, a megyei levéltár is rendelkezésünkre bocsátotta a győri kötődés levéltári dokumentumainak másolatait.

Az ünnepélyes megnyitót – hagyományainknak megfelelően – szakmai előadással kezdtük, melyet ezúttal az Európai Unió és az Európai Szociális Alap közös támogatásával, könyvtárunk TÁMOP 3.2.4-08/1-2009-0064 „Tudásdepó-Expressz” – „Közösség–Tudás–Könyvtár: Összehangolt

könyvtári szolgáltatásokkal a használokért!” című projektjének keretében valósítottunk meg.

Vendégünk *Tóth Imre*, a Győr-Moson-Sopron Megyei Múzeumok Igazgatósága Soproni Múzeumának igazgatója volt, aki előadásának a *Gróf Széchenyi István – Reformer vagy civilizátor?* címet adta. A történész bevezetőjében elárulta, hogy kutatási-oktatási területe a XX. század, de rendkívüli módon érdeklő ez a zseniális, nagy formátumú történelmi személyiség, ezért rengeteget olvas és gondolkodik róla, s benyomását szeretné megosztani hallgatóságával. A rendelkezésére álló egy órában a XVI. századi Magyar Királyságtól indulva, az ifjú, a reformer, a szabadságharcbeli és a Döblingben lakó Széchenyi felidézésével olyan sajátos gondolatvilágú személyiséget bontott ki előttünk, aki képes volt a nemzet érdekeit a saját érdekeivel összeegyeztetni. Aki a francia úttal szemben az angol típusú modell híve volt, a megfontolt, türelmes haladása, amely ugyan lassúbb, több évszázadon át tart, de mélyrehatóbb, s valódi mentális rendszerváltás az eredménye. Tóth Imre szerint 1849-ben a magyarság katonailag vereséget szenvedett, de politikai értelemben győzelmet aratott. Az előadása címében feltett kérdésre is megadta a választ: gróf Széchenyi István gondolkodásmódja, cselekedetei túlmutatnak egy reformerén – ő civilizátor volt. Napjainkhoz kapcsolódva megjegyezte, számos tekintetben fedezhető fel hasonlóság az akkori és a jelenkori Magyarország között. Végezetül elmondta, büszkeséggel tölti el, hogy múzeumigazgatóként hatáskörébe tartozik a nagycenki Széchenyi-kastély.

A rendhagyó történelemórát követően a megnyitó házigazdája, Horváth József könyvtárigazgató megkérte a legilletékesebbet, Antaliné Hujter Szilviát, hogy mutassa be a tárlatot a jelenlévőknek. Ő ismert és kevésbé ismert történetek felidézésével vezetett végig bennünket „a legnagyobb magyar” életén, akit nem is akárcsi, hanem politikai ellenfele, Kossuth Lajos nevezett így. Kolléganőnk elmondta azt is, hogy a kiállítási anyag bizonyos részeit – a lebontást követően – örömmel adjuk kölcsön a lehetőséggel élni kívánó iskoláknak, könyvtáraknak.

Igaz is, mennyi tartalmas, a megszokottól eltérő tanóra színhelye volt intézményünk az elmúlt hónapokban! Ilyenkor melegség járja át a könyvtáros szívét, mert a jövő olvasóit látja a diákságban. Bízunk abban, hogy a nyári bezárás után, augusztusban és szeptember első felében is minél több ifjú és kevésbé ifjú látogatót köszönhetünk páratlan dokumentumokat felvonultató tárlatunkon.

Mert természetesen nem csupán az iskolába járókat vártuk-várjuk nyitva tartási időnkben nagy szeretettel, hanem korhatár nélkül mindenkit – és nem csupán egy kiállítás erejéig! ■